

- PERSDOSSIER -

- HERGÉ -

DE AVONTUREN VAN KUIFJE

KUIFJE

IN HET LAND VAN DE SOVJETS

éditionsmoulinart

casterman

KUIFJE IN HET LAND VAN DE SOVJETS (zwart-wit)

10 januari 1929
datum publicatie

1999

**Kuifje in het Land van de Sovjets wordt de eerste titel*
van de reeks De Avonturen van Kuifje**

KUIFJE IN HET LAND VAN DE SOVJETS (kleur)

11 januari 2017
datum lancering

standaard oplage: 300.000 exemplaren
luke-uitgave: 50.000 exemplaren
schatting verkoop 2017: 500.000 exemplaren

KUIFJE IN CIJFERS

aantal albums verkocht: 230.000.000
wereldwijd verschenen in 77 talen

* Deze uitgave in het zwart-wit blijft beschikbaar.

Kuifje in het Land van de Sovjets is een mythisch album. Het is het allereerste avontuur van een personage dat na vele decennia nog altijd honderden miljoenen lezerssharten weet te veroveren.

Hergé was pas 21 jaar oud toen hij dit album tekende en het is nooit eerder in kleur verschenen. Tot nu.

Hiermee krijgt *Kuifje in het Land van de Sovjets*, een kolderiek avontuur, dus een heuse verjongingskuur.

Het verfijnde werk van Michel Bareaux laat ons toe dit Kuifje-avontuur te herontdekken. Het komische aspect wordt versterkt en als lezer ervaar je een zekere verwondering... Omdat je jezelf erop betrappt dat je nu nog meer geniet van het eerste avontuur van de wereldberoemde reporter.

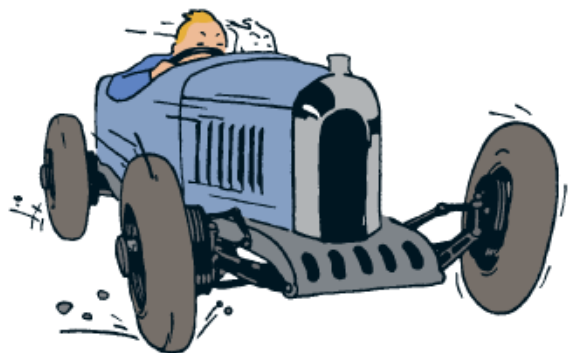
Het gebeurt zelden dat je op die manier verrast wordt door een klassieker die opnieuw wordt uitgebracht. Wat je niet verwacht, wordt met de ingekleurde versie van *Kuifje in het Land van de Sovjets* maar al te duidelijk: toen al ging van de tekeningen van Hergé die typische levendigheid uit. En ook de dynamiek van het scenario spreekt de legende, die de auteur zelf voedde, tegen. Hergé beweerde immers dat dit album "slecht getekend" was...

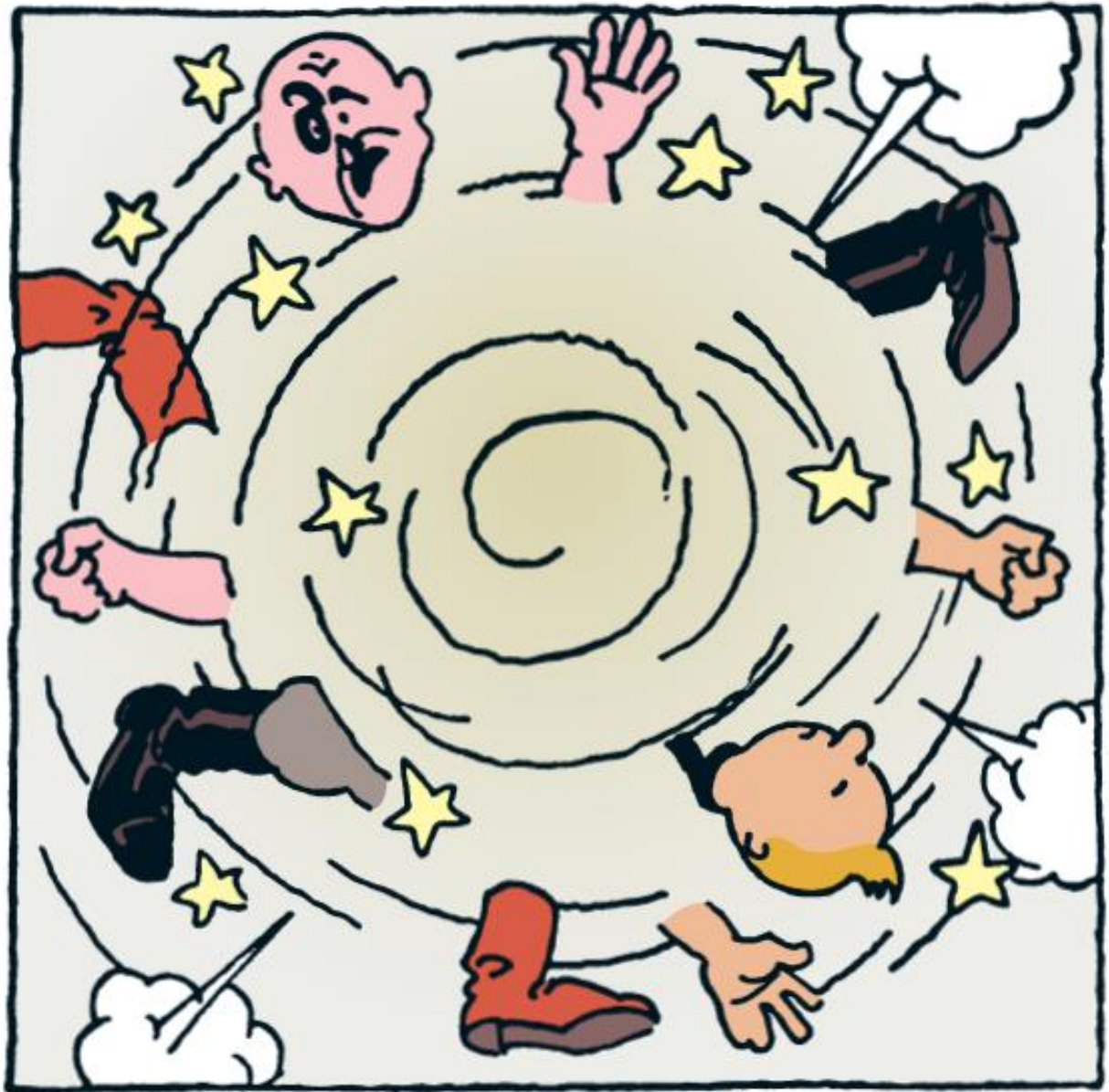
Na de eerste bladzijden, en na eerst wat uit het lood geslagen te zijn omdat we niet de Kuifje en Bobbie zien die we gewend zijn, kunnen we niet anders dan in lachen uitbarsten. De weinig subtiele driestheid van de reporter en de brutaliteit van zijn hond zijn immers hilarisch. Alleen in dit album geeft Bobbie ongeremd commentaar op de handelingen en beslissingen van zijn baasje. Hij is familiair en bijdehand, op het onbeschofte af...

Wij, de uitgevers, hopen dat jullie dit avontuur met evenveel enthousiasme en plezier zullen herontdekken als wij.

Veel leesgenot!

Charlotte Gallimard en Didier Platteau

GESPREK MET PHILIPPE GODDIN

Biograaf van Hergé

Welke plaats neemt dit album in binnen De Avonturen van Kuifje?

Toen Hergé dit verhaal begon te tekenen, kon hij zich onmogelijk inbeelden dat het personage dat hij uit zijn pen aan het toveren was zoveel succes zou hebben. Noch dat de belevenissen van zijn geesteskind in albumvorm zouden worden uitgebracht... Later, tijdens de vele interviews die zouden volgen, heeft hij meer dan eens verteld dat hij er dan ook op los improviseerde toen hij *Kuifje in het Land van de Sovjets* tekende. Dat is ook merkbaar, want hij werkte zijn personage niet uit en het verhaal is eerder kolderiek dan geëngageerd. Hoewel het dat laatste ook wel is, natuurlijk. Hergé vertoefde toen immers in katholieke middens en in die periode was het land van de Sovjets zowat de hel op aarde. Dus ja, het is een karikatuur, maar het kolderieke primeert. En het scenario is al heel dynamisch. Hergé kon zijn verbeelding nog de vrije loop laten, want Kuifje was nog niet verankerd in een zekere realiteit. Hij kon zijn personage zowat

Met dit verhaal ontwikkelt Hergé dus de techniek die zo typerend zal zijn voor de reeks. Is al iets merkbaar van de narratieve elementen van de latere Kuifje-albums?

Wanneer Kuifje in de eerste albums op reis vertrekt om een reportage te maken, is hij bevooroordeeld. Kuifje is een braneschopper die iedereen die hij niet mag op zijn donder geeft. Veel praten met de nevenpersonages doet hij niet en in *Kuifje in het Land van de Sovjets* heeft hij bij momenten zelfs geen mond. Alsof Hergé toegeeft dat hij er in feite geen nodig heeft. Vandaag is

alles laten doen... Hoe mal of onmogelijk ook! Maar in dit album zijn al een hele reeks ingrediënten merkbaar die het latere oeuvre van Hergé zouden kruiden: de woordkeuze, de stripgrammatica, de manier waarop de scènes dynamischer werden gemaakt, de vorm van de tekstballonnen, de onomatopoeën... Zelfs de klare lijn ontwikkelt zich al beetje bij beetje. De eerste twee platen wijken enigszins af van de rest van het album. Deze werden immers op aan elkaar gekleefde stukken calqueerpapier getekend. Vanaf de derde plaat wordt het verhaal eenvormiger. Het hoofdpersonage wordt dynamischer. Het begint als het ware een eigen leven te leiden. Ook op technisch vlak zijn we getuige van een belangrijke gebeurtenis in *Kuifje in het Land van de Sovjets*. Hergé schakelt over op de Redis-pen, een tekenpen met aan de punt een klein, cirkelvormig plaatje – in verschillende diktes – dat over het papier glijdt en toelaat een homogene, klare lijn te tekenen.

Kuifje echter een toonbeeld van communicatie, openheid voor anderen en zin voor rechtvaardigheid, maar hij is dat dus niet altijd geweest! Daarom moet je *Kuifje in het Land van de Sovjets* zien in de juiste tijdsgeest en er de onhandigheid van een beginnende jonge tekenaar bijnemen. Maar tegelijkertijd ontdek je ook hoe beloftevol die tekenaar wel was.

Op sommige platen heeft Kuifje geen mond, maar in dit album zien

we wel hoe hij zijn bekendste fysieke eigenschap krijgt: zijn kuif...

Ja, dat klopt. Het moment waarop die haarlok rechtop gaat staan wanneer Kuifje gas geeft, is een memorabel moment. Plots besliste Hergé dat die haarlok niet langer op Kuifjes voorhoofd mocht rusten, maar rechtop moest staan. Misschien vond hij wel dat zijn personage er zo beter uitzag of deed hij dit om Kuifje herkenbaarder te maken. In interviews zou Hergé zeggen dat hij het tekenen nog niet onder de knie had – wat helemaal niet waar was – en dat

hij dankzij de kuif en het ronde gezicht van zijn hoofdpersonage gemakkelijker de uniformiteit kon waarborgen. Maar hij zal de kuif ook wel gütig gevonden hebben en daarom zal de haarlok rechtop zijn blijven staan. Ze symboliseert ook alles waar dit album voor staat: beweging, snelheid, dynamiek.

© HERGÉ-MOULINSART 2017

Die dynamiek wordt ook gesymboliseerd door de vele moderne voertuigen die Kuifje gebruikt. Dit album toont tevens aan, zoals u uiteenzette in *Hergé, Tintin et les Soviets*, dat de auteur zich toen al heel goed documenteerde...

Het viel me onmiddellijk op dat de wagen die Kuifje van de Berlijnse politie steelt een Mercedes is. Je ziet het duidelijk aan de driepuntige ster. Toen ik wat dieper ben gaan graven, ontdekte ik dat Hergé zich eveneens had gedocumenteerd voor de uniformen, de wapens en de andere voertuigen. Het vliegtuig waarmee hij naar Berlijn reist, lijkt bijvoorbeeld sterk op een Russische Polikarpov. Er zijn ook enkele foutjes in het album gesloten. Zo hadden de Russische soldaten niet genoeg geld om een schede te kopen voor hun bajonet. Maar toch is al heel duidelijk te zien dat Hergé, ondanks het maffe verhaal, het belangrijk vond om zich goed te documenteren.

Die zin voor documentatie is zelfs merkbaar in de originele titel van het album: *Tintin, reporter du Petit Vingtième au pays des Soviets*. Waarom maakte Hergé van Kuifje een reporter?

Hergé liet zich inspireren door een vijftienjarige Deen: Palle Huld. In 1928 won deze laatste de wedstrijd die het blad *Politiken* had georganiseerd. De prijs die hij in de wacht sleepte, was een wereldreis en Palle Huld bracht als reporter verslag uit van zijn avonturen. Er verscheen ook een boek over zijn reis, mooi geïllustreerd met foto's, en op een van die beelden prijkt Palle Huld, met pet, op de trappen van een station. Hij draagt precies hetzelfde pak als Kuifje, wanneer deze laatste het Brusselse Noordstation verlaat. De landen die hij bezocht tijdens zijn wereldreis zijn – ongeveer – dezelfde

als de landen die Kuifje zal bezoeken tijdens zijn volgende avonturen. Toen Palle Huld zijn wereldreis afrondde en terugkeerde naar Denemarken werd hij opgewacht door een enorme menigte. Iedereen wilde een glimp opvangen van de jonge globetrotter op het balkon van de redactie van *Politiken*. Abt Wallez vond het een goed idee om ook in *Kuifje in het Land van de Sovjets* een mensenzee te laten aanrukken om de jonge reporter welkom te heten.

Had dit verhaal toen ook al zo'n succes?

Op de foto's is duidelijk te zien hoe veel mensen de acteur die Kuifje speelde stonden op te wachten aan het Noordstation en hoe veel toeschouwers er waren voor de stoet. Eerst waren het uiteraard alleen de lezers van de krant *Le XXe Siècle* die de avonturen van Kuifje lazen. In vergelijking met de oplage van de Kuifje-albums van vandaag is dat niet veel... Maar het geesteskind van Hergé kon duidelijk elke week op steeds meer lezers rekenen. Na een tijdje zouden de avonturen van Kuifje dus niet alleen meer gelezen worden door de abonnees van *Le Petit Vingtième*. Hergé had immers al enige bekendheid verworven in katholieke en scoutsmiddens.

Het album verscheen in september 1930. Maar vanaf dan zou het verhaal achter het album al even chaotisch verlopen als het verhaal in het album.

Dat is inderdaad zo. Hergé had dit succes nooit verwacht. Hij zal dan ook in de wolken zijn geweest toen hij vernam dat zijn verhaal als album zou verschijnen. In die periode waren er immers niet zo veel stripalbums. Het was dus een echte blijk van erkenning. Toen het eerste album een feit was,

begon hij onmiddellijk te werken aan *Tintin au Congo* (Kuifje in Congo – later: Kuifje in Afrika) en daarna aan *Tintin en Amérique* (Kuifje in Amerika). Zijn tekenstijl ontwikkelde zich razendsnel en vooral Hergé zelf was daar heel tevreden over. Maar net daarom wilde hij niet dat *Kuifje in het Land van de Sovjets* een tweede druk kreeg toen de tienduizend exemplaren de deur uit waren. Het scenario hoefde niet noodzakelijk te veranderen, maar hij had het album liever hertekend. Het moest beter. Nu weten we dat hij daar nooit de tijd voor heeft gehad. Zeker omdat Casterman wilde dat zijn albums (na 1942) ingekleurd zouden worden en 62 bladzijden zouden tellen. Een hele klus... Maar Hergé kon rekenen op de hulp van Alice Devos en jawel, Edgar P. Jacobs. En toch geloofde hij toen nog altijd dat hij *Kuifje in het Land van de Sovjets* ooit wel zou kunnen herwerken. En niet alleen het tekenwerk. Ook het scenario. Maar de inkleuring en herwerking van zijn andere albums namen veel tijd in beslag en hij was er pas in 1955 mee klaar, toen hij de laatste ingekleurde plaat van *De Sigaren van de Farao* afleverde. Toen had hij de *Sovjets* kunnen herwerken...

Waarom heeft hij het niet gedaan?

Omdat Hergé toen met zijn gedachten bij andere verhalen zat: *De Zaak Zonnebloem* en een avontuur op de maan... Hij besepte op dat moment dat hij nooit nog de tijd zou vinden om *Kuifje in het Land van de Sovjets* te herwerken. Daarom besliste hij om het op een andere manier te laten uitbrengen: als archiefalbum. Zo zouden de lezers weten dat het ooit heeft bestaan en dat het allemaal begonnen is met het avontuur in Rusland. Maar Casterman kon zich niet vinden in zijn idee. In de eerste plaats om beleidsredenen, maar ook om commerciële redenen. Hergé gaf zich

echter niet zomaar gewonnen en in 1973 kreeg hij wat hij wilde. In dat jaar werden *les Archives Hergé* (uit de archieven van Hergé) uitgebracht, met daarin *Kuifje in het Land van de Sovjets*, maar ook de zwart-witversies van *Kuifje in Congo* en *Kuifje in Amerika*. Zelfs *Les Aventures de Totor*, *C.P. des Hannetons* (*De Avonturen van Totor*, *P.L. van de Meikevers*) werd erin opgenomen. Het werd een daverend succes, want toen hadden nog niet zo veel mensen *Kuifje in het Land van de Sovjets* gelezen. Later, door de vele vervalsingen die overal opdoken, zag Casterman zich verplicht – op vraag van Hergé – om het album als facsimile-uitgave uit te brengen.

Hoe keek Hergé aan het einde van zijn leven terug op Kuifje in het Land van de Sovjets?

Ik herinner me geen zware verklaringen, maar ik denk wel dat hij tevreden op zijn debuutalbum zal teruggekeken hebben. *Kuifje in het Land van de Sovjets* werd immers opnieuw uitgebracht in de reeks *uit de archieven van Hergé*, zoals hij dat wilde. Hij zal zich uiteraard wel bewust zijn geweest van zijn bekendheid aan het einde van zijn loopbaan en in *Kuifje en de Picaro's* merken we ook dat hij een ander politiek standpunt had ingenomen. Maar als we vandaag de U.S.S.R. en historische personages als Stalin onder de loep nemen, merken we toch dat hij er met zijn karikaturen niet ver naast zat. Hélène Carrère d'Encausse heeft dat trouwens prachtig verwoord in haar artikel over dit onderwerp.*

Welke meerwaarde heeft de inkleuring voor het album volgens u?

Ik heb de kritieken gelezen. Dat Hergé dit nooit zou hebben gewild en zo... Maar wie weet nu wat Hergé zou

hebben gewild? In de loop van zijn carrière veranderde hij meerdere keren van mening over *Kuifje in het Land van Te lezen*. Net omdat het niet ingekleurd is, omdat ze het tekenwerk te primitief vinden of omdat ze in het hoofdpersonage niet de Kuifje herkennen die hen zo aanspreekt. Persoonlijk vind ik dat de inkleuring een subtiele toets toevoegt. De kleuren ondersteunen het tekenwerk en maken het album veel leesbaarder. Een deel

de *Sovjets*. We zullen het dus nooit weten. Voor een deel van het lezerspubliek is het zwart-witalbum niet van het lezerspubliek zal het op een aangename manier kunnen ontdekken. Het staat nu veel dichterbij de dynamische Kuifje-avonturen die we allemaal kennen. Uiteraard blijft het zwart-witalbum verkrijgbaar. Niemand is verplicht het ingekleurde verhaal te lezen.

* In 1999 schreef Hélène Carr  re d'Encausse in *Le Figaro* het volgende: "Hergé was zijn tijd ver vooruit. Zeventig jaar geleden geloofde hij al dat de ellende van een volk meer doorweegt dan de illusies en de verblindheid van de intelligentsia. En hij geloofde ook dat humor een goede manier kon zijn om de waarheid aan het licht te brengen."

GESPREK MET MICHEL BAREAU

Artistiek directeur

Hoe is dit project, de inkleuring van Kuifje in het Land van de Sovjets, ontstaan?

Dat idee kwam er enkele jaren geleden. Ik voerde enkele tests uit en het resultaat was zo interessant dat we toen beslist hebben om het hele album in te kleuren. We zijn eind 2014 begonnen en het hele project nam ongeveer anderhalf jaar in beslag, van de eerste tests om de kleuren te bepalen tot de definitieve inkleuring van de platen. Eigenlijk waren het dubbele pagina's, want we vonden het belangrijk om op die manier te werken. Zoals Hergé het zou hebben gedaan.

Waarom heeft Hergé dit album niet ingekleurd toen hij het tekende?

Dat heeft alles te maken met de technische mogelijkheden van 1929. Hergé heeft het album niet ingekleurd omdat de reproductietechniek toen nog in zijn kinderschoenen stond en nog heel dicht aanleunde bij de druktechniek: de typografie. Magazines die in kleur verschenen, drukte men toen nog met de vlakdruktechniek lithografie. Die bladen waren dan ook heel duur, dus de lithografie was geen geschikt procedé voor strips. Het was dus niet meer dan normaal dat hij *Kuifje in het Land van de Sovjets* niet inkleurde. Ook de volgende albums, die hij begin jaren 1930 tekende, werden initieel niet ingekleurd. Er zijn trouwens verschillende redenen waarom Hergé *Kuifje in het Land van de Sovjets* ook later niet ingekleurd heeft: de oorspronkelijke clichés waren beschadigd en enkele van de originele platen waren verloren gegaan. En hij had alles moeten hertekenen... Hergé had hiervoor gewoon geen tijd meer. Of misschien had hij er geen zin meer in. Toen heel wat vervalsingen en kopieën

van het album gemaakt werden, vroeg hij wel om *Kuifje in het Land van de Sovjets* als facsimile-uitgave uit te brengen.

En sindsdien zag je zowat overal ingekleurde versies van Kuifje in het Land van de Sovjets opduiken.

Ja. Op het internet circuleren heel wat ingekleurde versies en gekleurde albums. Maar sta me toe te zeggen dat die lang niet zo professioneel ingekleurd zijn als ons album. Wij hebben dit echt op een doordachte manier gedaan. We wilden het zo goed mogelijk doen en daarom hebben we echt op elk detail gelet. Zo gingen we bijvoorbeeld actief op zoek naar het beste papier.

Op basis van welke documenten zijn jullie aan deze opdracht begonnen?

We baseerden ons voor ongeveer tachtig procent van het album op de originele platen. Door het drukprocedé waren sommige nachtelijke scènes niet zichtbaar genoeg meer. Vandaar die keuze. Enkele platen waren echter verloren gegaan. Voor deze pagina's konden we gebruikmaken van de films van Casterman, die gemaakt werden voor de facsimile-uitgave. Het tekenwerk werd niet geretoucheerd, maar het hele album werd wel opgeschoond. Daarvoor werden de vakken in een heel hoge resolutie vergroot. Er ging dus heel wat restauratiewerk vooraf aan de eigenlijke inkleuring van het album.

Een album achteraf inkleuren vereist een andere techniek dan de rechtstreekse inkleuring... Wat is het verschil tussen deze twee technieken?

De uitdaging waar we voor stonden was een werk dat niet voorzien was om ingekleurd te worden dynamischer te maken met kleur. We moesten ook de sfeer van 1929 zien te scheppen, op de manier die te zien was in de documentaire reeks *Apocalypse*. Hergé had een systeem bedacht – toen stond de kleurselectie nog in zijn kinderschoenen – dat voor de Kuifje-albums een driekleurendruk toeliet (cyaan, magenta en geel). Alleen het tekenwerk zelf, de klare lijn, was zwart. Hergé werkte dus niet met meerdere tinten zwart of gradaties. Met de moderne middelen die nu te onzer beschikking staan, konden we een selectie maken die vierkleurendruk toelaat. Het zwart werd dus in de kleurselectie geïntegreerd, waardoor de tinten genuanceerder werden. En net met die tinten kun je dus de perfecte sfeer scheppen. Wanneer Kuifje bijvoorbeeld Moskou nadert, verandert de tint van de lucht. Deze evolueert dus mee wanneer het verhaal dynamischer wordt. De hemel van Hergé was altijd helderblauw. Omdat de technische mogelijkheden van toen nog niet zo uitgebreid waren.

Vanwaar de keuze voor vierkleurendruk? Waarom geen driekleurendruk zoals voor de andere albums van Hergé?

We wilden *Kuifje in het Land van de Sovjets* niet inkleuren zoals Hergé zijn andere Kuifje-avonturen had ingekleurd. Als hij dit verhaal niet op dezelfde manier inkleurde, dan is dat ofwel omdat hij het niet wilde inkleuren op dezelfde wijze, of omdat hij toen geen passende inkleuringstechniek kon uitwerken. We hebben ervoor gekozen om het nostalgische karakter van het album in de verf te zetten. En daarvoor hebben we ons zelfs gedocumenteerd. Wanneer Kuifje een wagentje bouwt waarmee hij op rails kan rijden, zien we een baksteenrode benzinebus van het merk Shell. Dat was ook ongeveer de kleur van dit type bussen in die periode. Hetzelfde deden we voor de kleuren van de voertuigen en de uniformen van de kozakken, de moezjeks en de Berlijnse agenten. We hebben enorm veel aandacht besteed aan het papier, dat helemaal niet overeenstemt met het bijzonder witte en contrastrijke papier van de huidige Kuifje-albums. Er moest een zekere sensualiteit uitgaan van het album wanneer de lezer het ter hand neemt. De kleuren krijgen er ook een fluweelzachte tint door. Ook over de luxe-uitgave werd nagedacht. Deze kreeg een heel kwaliteitsvol gestreken papier waarmee het contrast en het zwart intenser worden.

Hebben jullie je gebaseerd op de paar ingekleurde platen die in *Le Petit Vingtième* werden gepubliceerd?

Nee. Van de kleurkeuze voor de platen die in *Le Petit Vingtième* verschenen werd compleet afgeweken. Dit blad werd typografisch gedrukt, met begeleidende tinten – in dit geval varianten van de kleur rood – die tijdens het drukproces overdrukt werden met een mechanisch zwart raster. Onze tinten zijn geen tinten die Hergé had kunnen kiezen. We hebben dus de vrijheid genomen om van de beperkte typografische mogelijkheden van toen af te wijken. Maar we hebben wel kleuren gekozen waarvan we denken dat Hergé ze ook zou gekozen hebben. De scène met de dieren, bijvoorbeeld, werd geïnspireerd door Benjamin Rabier en daarom gingen we in dat kleurengamma op zoek naar passende tinten. Het enige echte oriëntatiepunt dat we hadden, was de plakkaatverf die gebruikt werd voor de cover van de oorspronkelijke uitgave van *Kuifje in het Land van de Sovjets*. Kuifje staat erop afgebeeld in een blauw Sovjetuniform met rode laarzen. Zijn haarkleur is niet geel en niet ros, maar ligt er ergens tussenin. Die kleuren hebben we overgenomen, omdat Hergé de held van zijn verhaal zo voor ogen had.

Welke meerwaarde biedt de inkleuring aan het album en aan de lezers die *Kuifje in het Land van de Sovjets* al gelezen hebben in het zwart-wit?

Persoonlijk vind ik dat je een zwart-witalbum oppervlakkiger leest. In de albums die werden ingekleurd door Hergé trekken de details je aandacht. Met de kleur wordt de aandacht precies op die details gelegd. Wat je eerder niet opmerkte, zul je nu veel sneller zien. Ik denk hierbij bijvoorbeeld aan een nachtelijke scène waarin men probeert binnen te dringen in Kuifjes kamer en hij

zich achter de deur verstopt. In die scène is zijn haar volledig in de war. Als je aan tien lezers, die *Kuifje in het Land van de Sovjets* in het zwart-wit gelezen hebben, zou vragen of dit hen is opgevallen, zal niemand het zich herinneren. En dan is er nog die scène waarin Bobbie in een Velpeau-verband gewikkeld is nadat een ontstekingsbuis is ontploft. In de ingekleurde versie valt alles veel meer op. Zie je, op die manier krijgen grappige elementen een grotere narratieve waarde. Het verhaal wordt veel leesbaarder. De actie, en vooral de humor, komen veel meer tot hun recht.

De kleur zorgt er ook voor dat nog iets anders opvalt: de precisie van het tekenwerk van Hergé. De auto's zijn heel nauwkeurig nagetekend. En ook bij bepaalde personages valt dit op. Voor een tekenaar van 21 jaar is dat een opmerkelijke eigenschap.

Maakt de kleur het verhaal ook niet moderner?

De kleur maakt *Kuifje in het Land van de Sovjets* moderner en nog dynamischer. Denk maar aan de eerste keer dat we Kuifje met de rechtopstaande haarlok te zien krijgen. Dat beeld hebben we trouwens gebruikt voor de flaptekst. *Kuifje in het Land van de Sovjets* is een heel dynamisch album dat het begin markeert van alle avonturen van Kuifje. De kleur laat toe het gevoel van snelheid over te brengen dat Hergé gevoeld moet hebben toen hij de foto's van de grote fotografen van zijn tijd

bekeek. Dat valt vooral op in zijn tekeningen van auto's. Vaak hebben ze vervormde, bijna ovaal wielen.

Kan de kleur Kuifje in het Land van de Sovjets toegankelijk maken voor een lezerspubliek dat afgeschrikt wordt door een zwart-witalbum?

Ik ben ervan overtuigd dat het album nu ook toegankelijk wordt voor de jongste lezers. Het is een soort opstapje naar de andere avonturen van Kuifje. Misschien gaan ze zich ook vragen stellen over de Oktoberrevolutie en het interbellum. Een tijdlang kreeg Hergé bakken kritiek te verwerken voor de manier waarop hij het communisme portretteerde in het album. Maar na de val van de Berlijnse muur kwam de waarheid aan het licht en nu komt dit Kuifje-avontuur minder 'explosief' over dan enkele decennia geleden. *Kuifje in het Land van de Sovjets* is een album dat het verdient om ontdekt – of herontdekt – te worden. En nu het ingekleurd is, dit de ideale gelegenheid om dat te doen.

(Interviews: Julien Bisson.)

KUIFJE

IN HET LAND VAN DE SOVJETS

IN DE BOEKHANDEL OP 11 JANUARI 2017

Standaard uitgave, hardcover
144 blz., kleur, 22,5 x 30,3 cm
14,95 €

Luxe-uitgave, hardcover
160 blz., kleur, 24 x 32 cm
31,50 €

Het beeldmateriaal voor de pers is beschikbaar op de site www.tintinpressclub.com (rubriek Actualiteit). Hier kunt u het beeld- en/of fotomateriaal downloaden (rechtenvrij voor de pers).

Wanneer u zich registreert op de site ontvangt u een ID en een paswoord waarmee u kunt inloggen.

Verplichte vermelding van copyright: © **Hergé/Moulinsart 2017** voor al het beeldmateriaal uit het oeuvre. In het geval van het andere beeldmateriaal wordt melding gemaakt van het copyright op het document.

Alle bijkomende aanvragen kunt u per e-mail richten aan mevrouw Delphine Maubert: **delphine.maubert@moulinsart.be** – Tel. **+32 (0)2 626 24 21**.

CONTACTPERSONEN PERS

CASTERMAN

Frankrijk / Zwitserland

Kathy Degreef - k.degreef@casterman.com +33 (0)6 11 43 50 69

België

Valérie Constant - APROPOS - v.constant@aproposrp.com +32 (0)473 855 790

Canada

Simone Sauren - ssauren@flammarion.qc.ca +1 514 277 8807

MOULINSART & MUSÉE HERGÉ

Viviane Vandeninden - viviane.vandeninden@klach.be +32 (0)472 315 537

